NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY
„SOLIDARNOŚĆ"
KOMISJA UCZELNIANA
w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
30-084 Kraków, ul. Podchorążych 2
tel. 12 662 61 16, fax 12 637 22 43
NIP: 6772478845

Kraków, dn. 5.11.2026 r.

Pan Marcin Kulasek
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

STANOWISKO KOMISJI UCZELNIANEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ" UNIWERSYTETU KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W KRAKOWIE

W odpowiedzi na pismo Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 04 listopada 2026 r., Komisja Uczelniana NSZZ „Solidarność" Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, działając w trosce o stabilność funkcjonowania, ciągłość zarządzania oraz poszanowanie ładu prawnego i autonomii Uczelni, przedstawia następujące stanowisko wobec przesłanych przez Pana Ministra wyjaśnień.

Komisja Uczelniana z niepokojem przyjmuje przedstawioną interpretację przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dalej: ustawa PSWN). Zaprezentowana argumentacja zawiera istotne wady prawne oraz niespójności metodologiczne, które w ocenie Związku mogą generować stan głębokiej niepewności prawnej, destabilizować warunki pracy społeczności akademickiej i narażać akty wydawane wewnątrz Uczelni na zarzut nieważności.

UZASADNIENIE

I. Niedopuszczalność stosowania analogii w zakresie kompetencji organów nadzorczych

Pan Minister wskazuje, że rozstrzygnięcie z dnia 30 września 2026 r. o zawieszeniu prof. dr hab. Piotra Borka zostało wydane na podstawie art. 432 ust. 3 ustawy PSWN. Przepis ten – co zauważa sam Organ – w przeciwieństwie do art. 432 ust. 4, nie zawiera odesłania do art. 24 ust. 8 ustawy PSWN regulującego kwestię pełnienia obowiązków rektora przez najstarszego członka Senatu.

Próba wywiedzenia takiej podstawy w drodze analogii („analogia z przepisu regulującego sytuację najbliższą") stoi w bezpośredniej sprzeczności z art. 7 Konstytucji RP oraz podstawowymi zasadami prawa administracyjnego. Organy władzy publicznej mogą działać wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Kompetencji nadzorczych, skutkujących głęboką ingerencją w strukturę personalną autonomicznego podmiotu, nie wolno domniemywać ani

rozszerzać za pomocą wykładni analogicznej. Skoro ustawodawca w ust. 4 wprost odesłał do art. 24 ust. 8, a w ust. 3 takiego odesłania zaniechał, należy to uznać za celowy zabieg (tzw. milczenie ustawodawcy), a nie lukę prawną podlegającą załataniu przez organ nadzorczy.

II. Naruszenie autonomii Uczelni poprzez ignorowanie postanowień Statutu

Pan Minister arbitralnie stwierdził, że postanowienia Statutu Uniwersytetu dotyczące zastępowania rektora nie mają zastosowania w okresie zawieszenia, gdyż dotyczą "czasowej nieobecności". Stanowisko to całkowicie ignoruje istotę autonomii instytucjonalnej uczelni wyższej. Zawieszenie rektora w pełnieniu obowiązków jest z perspektywy ciągłości funkcjonowania jednostki sytuacją tożsamą z przejściową niemożnością sprawowania funkcji.

Zgodnie z art. 24 ust. 8 ustawy PSWN, mechanizm ustawowy (najstarszy członek senatu) uruchamia się wyłącznie „w przypadku braku wskazania takiej osoby w statucie uczelni", ale wyłącznie w przypadku wygaśnięcia mandatu, czy odwołania rektora. Pierwszeństwo przed jakąkolwiek ogólną regułą ustawową mają zawsze autonomiczne regulacje wewnątrzuczelniane. Wprowadzanie przez Ministerstwo zewnętrznej, autorytarnej wykładni wyłączającej stosowanie Statutu stanowi nieuprawnioną ingerencję w wewnętrzny ustrój Uniwersytetu.

III. Niespójność w ocenie skutków prawnych wyroku WSA, świadome wprowadzanie w błąd i odpowiedzialność prawna Organu

W swoim piśmie Pan Minister z jednej strony przyznaje, że z dniem wydania wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 września 2026 r. (sygn. akt I SA/Wa 1120/26) dotychczasowy status osoby pełniącej obowiązki Rektora „utracił podstawę", z drugiej zaś strony w piśmie z dnia 23 października 2026 r. twierdził, że status ten pozostaje „bez zmian".

Pragniemy przypomnieć, że o ustaniu tej podstawy prawnej Ministerstwo zostało jednoznacznie i niezwłocznie powiadomione. Już 30 września 2026 roku oficjalnym pismem (znak: RU.0010.29.2026) skierowanym do dr hab. Wojciecha Bąka, prof. UKEN, wskazano wprost, że na mocy art. 152 § 1 p.p.s.a. decyzja o odwołaniu Rektora przestała wywoływać skutki prawne, a co za tym idzie – okres pełnienia obowiązków rektora przestał biec i jego umocowanie ustało z dniem 29 września 2026 r.

Zrównywanie przez Ministerstwo dwóch całkowicie odmiennych stanów faktycznych i prawnych (pełnienie obowiązków na podstawie odwołania rektora versus pełnienie

obowiązków na podstawie jego następczego zawieszenia) – wbrew jasnym faktom i pismom procesowym – uniemożliwia rzetelną ocenę ciągłości i legalności podejmowanych na Uczelni decyzji. Świadome kreowanie sprzecznych linii interpretacyjnych i próby ex post sankcjonowania bezprawia noszą znamiona intencjonalnego wprowadzania w błąd organów Uczelni (w tym Rady Uczelni).

Komisja Uczelniana przypomina, że permanentne ignorowanie oficjalnych pism Związku informujących o nieprawidłowościach oraz doprowadzenie Uniwersytetu do stanu głębokiego chaosu ustrojowego wykracza poza ramy dopuszczalnego dyskrecjonalnego władztwa nadzorczego. Działania te, jako podejmowane bez wyraźnej podstawy ustawowej, stanowią nie tylko rażące naruszenie zasady legalizmu (art. 7 Konstytucji RP), ale w ocenie Związku uzasadniają postawienie zarzutu przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych resortu, co bezpośrednio podlega penalizacji na podstawie art. 231 § 1 Kodeksu karnego.

IV. Próba uchylenia się od odpowiedzialności nadzorczej i kompetencyjnej

Komisja Uczelniana zmuszona jest jednoznacznie ocenić przyjętą przez Pana Ministra linię argumentacyjną jako oczywistą próbę uchylenia się od odpowiedzialności za skutki własnych, wadliwie prowadzonych działań nadzorczych. Przedstawione wyjaśnienia stanowią w istocie próbę zamaskowania rażącego braku kompetencji organu w zakresie prawidłowego i legalnego konstruowania aktów administracyjnych. Przerzucanie na autonomiczne struktury Uniwersytetu ciężaru interpretacyjnego oraz konsekwencji prawnych ewidentnych błędów proceduralnych Ministerstwa jest działaniem głęboko nieetycznym i niedopuszczalnym w relacjach instytucjonalnych.

PODSUMOWANIE

Mając na uwadze powyższe, Komisja Uczelniana NSZZ „Solidarność" stoi na stanowisku, że wyjaśnienia zawarte w piśmie z dnia 04 listopada 2026 r. nie usuwają wątpliwości prawnych, lecz je potęgują. Obarczanie struktur uczelnianych obowiązkiem rekonstrukcji normy prawnej z rażąco niekompletnego aktu nadzorczego jest działaniem destabilizującym cały uniwersytet.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż Pan Minister w przedmiotowym piśmie z 4 listopada 2026 r. wskazuje, iż to Rada Uczelni jako pierwsza wskazała jako osobę upoważnioną do działania w czasie zawieszenia Pana Rektora Piotra Borka najstarszego senatora tj. Pana Wojciecha Bąka, a Minister tylko tę argumentację powielił, natomiast fakty są inne. To Pan Minister pismem z dnia 30 września 2026 r. narzucił taką interpretację, którą Rada Uczelni,

biorąc pod uwagę autorytarną formę pisma Pana Ministra zmuszona była przyjąć. Dlatego pismo Pana Ministra jest próbą nieuzasadnionego przerzucenia na Radę Uczelni odpowiedzialności za powierzenie pełnienia obowiązków przez Pana Wojciecha Bąka, w sytuacji, kiedy nie ma wątpliwości, iż to Pan Minister kilkukrotnie w sposób władczy, naruszający autonomię uczelni oraz wbrew stanowisku społeczności UKEN narzucił osobę obecnie pełniącą obowiązki rektora.

Gdyby to Rada Uczelni jako pierwsza dokonała takiej wykładni przepisu art. 432 ust. 1 i 3 PSWiN i nie miała wątpliwości co do wykładni przepisu 432 ust. 1 i 3 PSWiN,to nie zwracałaby się obecnie do Pana Ministra z wnioskiem o przedstawienie interpretacji. Właśnie dlatego, iż to Pan Minister kilkukrotnie bez wyjaśnienia podtrzymywał stanowisko, iż Pan Bąk dalej pełni obowiązki rektora, Rada Uczelni mając w tym zakresie poważne wątpliwości, co miało swój wydźwięk w czasie obrad Rady, zmuszona była zwrócić do Pana Ministra z wnioskiem o wykładnię. Mówiąc kolokwialnie wykorzystał Pan Minister ten wniosek Rady i - odwrócił Pan Minister kota ogonem – przerzucając na Radę Uczelni odpowiedzialność za obecny chaos i niepewność prawną.

Podkreślamy, że KU NSZZ „Solidarność" cały czas stoi na stanowisku, iż wszelkie działania Pana dr hab. Wojciecha Bąka, prof. UKEN podejmowane jako pełniącego obowiązki rektora są bezwzględnie nieważne.

Niniejsze stanowisko zostanie niezwłocznie przekazane Radzie Uczelni i innym organom.

Z poważaniem,

Za Komisję Uczelnianą NSZZ „S"

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność"
w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie
Jan Władysław Fróg

Do wiadomości:

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Karol Nawrocki,
2. Prezes Rady Ministrów Donald Tusk,
3. Posłowie i Senatorowie RP,

4. Senat UKEN,
5. Rada Uczelni UKEN
6. Komisja Krajowa NSZZ „S”,
7. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „S”,
8. Zarząd Regionu Małopolskiego NSZZ „S”,
9. Niezależny Zrzeszenie Studentów,
10. Samorząd Studentów UKEN,
11. KRASP,
12. AKO,
13. Uczelnie wyższe,
14. Media,
15. Społeczność akademicka.